

Oblastní odbor SRS

Zemědělská 1 a

613 00, Brno

Brno 22.4.2011

SRS 032288/2011

Zpráva č. 4 oblastního odboru BRNO o výskytu škodlivých organismů a poruch za období od 18.4.–24.4.2011

1. Počasí

Ve sledovaném období bylo slunečné počasí s denními teplotami od 19 °C do 22 °C. Noční teploty se pohybovaly v rozmezí 0 °C až 8 °C. Dne 24.4. spadly v místních bouřkách srážky s různou intenzitou, v úhrnu 10-25 mm. Na některých lokalitách byly zaznamenány kroupy.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Na polích se dokončuje setí kukuřice. Probíhá chemická ochrana řepky ozimé proti blýskáčku řepkovému, preemergentní chemické ošetření proti plevelům v kukuřici, fungicidní ošetření proti strupovitosti a padlí jabloně. V ozimých obilninách se dokončuje herbicidní ošetření a začíná se ošetřovat fungicidy. Všechny plodiny trpí nedostatkem vláhy.

OBILNINY

PŠENICE OZIMÁ (RF 29-32 BBCH)

Laboratorním rozbořem byl potvrzen první výskyt **virové zakrslosti pšenice (WDV)** a **virové žluté zakrslosti ječmene (BYDV)** v okrese Brno-venkov (Smolín).

Střední až silné výskyty **tečkované listové skvrnitosti pšenice (Mycosphaerella graminicola)** byly objeveny v okresech Brno-venkov (Smolín) a Znojmo (Dyje).

První výskyt nové infekce **padlí pšenice (Erysiphe graminis f. sp. tritici)** byl objeven v okresech Uherské Hradiště (Hluk, 19.4.), Brno-venkov (Blučina 21.4.).

Fungicidní ochranu je třeba usměrnit podle vývoje počasí. Ošetřuje se zpravidla od fáze objevení se posledního listu BBCH 37 do BBCH 51(metání) . Zásahy se provádí zároveň proti celému komplexu listových chorob. Při rozhodování o konkrétním termínu ošetření je vhodné zohlednit rovněž předpokládaný počet ošetření. S cílem oddálit vznik rezistence je nutné střídát fungicidy s odlišným mechanismem působení.

První výskyt **kyjatky osenní (Sitobion avenae)** na listech byl zaznamenán v okresech Znojmo (Krhovice, Velký Karlov, 20.4.), Břeclav (Horní Bojanovice, 21.4.).

První výskyt vajíček **kohoutka černého (Oulema lichenis)** a **kohoutka modrého (Oulema melanopus)** byl zaznamenán na okresech Znojmo (Dyje, 20.4.), Břeclav (Horní Bojanovice, 21.4.).

Pozorování vajíček a larev se provádí ve fázi 32-37 BBCH. Pokud je vylíhlých larev méně než 50%, pozorování se opakuje po týdnu do doby, než se zjistí 50% vylíhlých larev.

Přímá ochrana spočívá v použití přípravků na ochranu rostlin na základě monitorování škůdce smýkáním a vizuálním pozorováním výskytu vajíček a larev. V případě středního výskytu (od 0,3 do 0,7 dospělců na 1 smyk) lze očekávat, že za příznivých podmínek může výskyt vajíček a larev překročit ekonomický práh škodlivosti, který nastává při výskytu 0,6 a více vajíček a larev

na jednu odnož. Chemické ošetření se provádí v době, kdy je z vajíček vyhlýchých více jak 50 % larev.

JEČMEN OZIMÝ (RF 29-33 BBCH)

Lokálně střední výskyt padlí ječmene (*Erysiphe graminis* f. sp. *hordei*) na listech byl objeven v okrese Znojmo (Božice, Velký Karlov).

Fungicidní ošetření se provádí v kombinaci proti komplexu listových chorob obvykle od růstové fáze BBCH 30. Je třeba střídat skupiny fungicidních účinných látek s cílem oddálit vznik rezistence patogena.

První výskyt vajíček kohoutka černého (*Oulema lichenis*) a kohoutka modrého (*Oulema melanopus*) na listech byl zaznamenán na okresech Uherské Hradiště (Havříce, 19.4.), Znojmo (Velký Karlov, 20.4.), Břeclav (Hustopeče 21.4.).

Pozorování: viz. pšenice ozimá

Ošetření se provádí při dosažení nebo překročení prahu škodlivosti, tj. zjištění 0,6 vajíček nebo larev na jednu odnož.

JEČMEN JARNÍ (RF 21-23 BBCH)

První výskyt vajíček kohoutka černého (*Oulema lichenis*) a kohoutka modrého (*Oulema melanopus*) na listech byl zaznamenán na okrese Znojmo (Tasovice, 19.4.).

Pozorování: viz. pšenice ozimá

Ošetření se provádí při dosažení nebo překročení prahu škodlivosti, tj. zjištění 0,6 vajíček nebo larev na jednu odnož.

Střední výskyty hraboše polního (*Microtus arvalis*) byly zjištěny v okrese Znojmo (Božice, Tasovice).

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (RF 60-63 BBCH)

První výskyt imag bejlomorky kapustové (*Dasyneura brassicae*) byl zaznamenán v okrese Břeclav (Boleradice, 21.4.).

Výskyt dospělců na rostlinách se pozoruje 2x týdně od začátku květu do konce květu na 50-ti rostlinách.

Kritické číslo je 1 samička na 4 rostliny.

První výskyt imag krytonosce šešulového (*Ceutorhynchus obstrictus*) na květenství řepky byl objeven v okresech Uherské Hradiště (Drslavice, Polešovice, Halenkovice, 19.4.), Znojmo (Dobšice, 21.4.), Břeclav (Boleradice 21.4.).

Výskyt dospělců na rostlinách se pozoruje 2x týdně od začátku květu do konce květu na 50-ti rostlinách.

Chemická ochrana proti šešulovým škůdcům se provádí dle růstové fáze a prahu škodlivosti: do BBCH 60 - práh škodlivosti 1 brouk/1 rostlina

od BBCH 60 - práh škodlivosti při nízkém výskytu bejlomorky kapustové 1 brouk/2 rostliny při silném výskytu bejlomorky kapustové 1 brouk/2 rostliny

V řapících listů byly objeveny první larvy krytonosce čtyřzubého (*Ceutorhynchus obstrictus*) na okresech Břeclav (Boleradice, 18.4.), Zlín (Halenkovice, 19.4.).

PÍCNINY

VOJTĚŠKA SETÁ (RF 25 BBCH)

První výskyt imag na listech byl zjištěn v okrese Uherské Hradiště (Uherský Ostroh, 19.4.).

OVOCNÉ DŘEVINY

Jádroviny

JABLOŇ (RF 59- 60 BBCH)

První výskyt primární infekce letorostů **padlí jabloně (*Podosphaera leucotricha*)** byl zjištěn na listech i květních růžicích byl zjištěn na okrese Uherské Hradiště (Nedakonice, Buchlovice, 19.4.).

Včasně a opakované mechanické odstraňování primárně napadených částí stromů („pomoučené“ listové a květní růžice) omezí sekundární šíření padlí. Chemická ochrana vyžaduje pravidelná fungicidní ošetření v intervalu 7-10 dnů od fenofáze BBCH 56-57 (stadium růžového poupěte) až do poloviny července.

Na lokalitě v k.ú. Nosislav, kde je umístěn lapač askospor **strupovitosti jabloně (*Venturia inaequalis*)** bylo zjištěno uvolnění askospor ode dne 24.4., po dešťových srážkách.

Ochranu je možné provádět preventivně nebo kurativně na základě sledování průběhu infekcí, příp. jako kombinaci obou systémů – před květem se ošetřuje preventivně (méně intenzivní růst, nižší teploty), po odkvětu kurativně.

Při preventivní ochraně se ošetřuje průběžně po celé období primárních infekcí, tj. od vyrašení do června v intervalu (5)7–10 (výjimečně 14 i více) dní, dle průběhu počasí (využití krátkodobé předpovědi počasí). Maximální intenzita ochrany musí být v období největšího nebezpečí infekcí, od fenofáze růžového poupěte do doby přibližně 1–2 týdny po odkvětu. Interval mezi postřiky by měl zohlednit infekční tlak, intenzitu růstu a možnosti použitého fungicidu (reziduální účinnost účinné látky); mechanismus účinku: kontaktní přípravek – možná smyvatelnost při intenzivních dešťových srážkách (nechrání nově vyvinuté listy), systémový a lokálně systémový přípravek – snížená účinnost až neúčinnost za nízkých teplot. Při kurativní (postinfekční) ochraně se ošetřuje po splnění podmínek pro infekci. K ošetření musí být použity kurativně působící fungicidy, lépe však kombinované fungicidy nebo případně tank-mix kombinace (systémově a kontaktně působící účinná látka), při jejich aplikaci je třeba důsledně dodržovat doby kurativní účinnosti. Další ošetření se signalizuje po infekci, která vznikla šestý nebo další dny po předchozím ošetření.

První výskyt **vlnovníka jabloňového (*Aculus schlechtendali*)** na listech byl zjištěn na okrese Uherské Hradiště (Nedakonice, 19.4.).

Výskyt nymf **mšice jitrocelové (*Dysaphis plantaginea*)** byl sledován na okrese Břeclav (Velké Bílovice, 21.4.).

První výskyt dospělců **pilatky jablečné (*Hoplocampa testudinea*)** byl zaznamenán na lepových deskách v okrese Břeclav (Velké Němčice, 18.4.).

Potřeba ochrany se určuje na základě zjištění síly kladení škůdce v době opadávání korunních plátků. Náhodně se odebere 100 květů a binokulárním mikroskopem se pozoruje výskyt vajíček v místě hnědého vpichu na kališním plátku.

Práh škodlivosti jsou 2 vajíčka na 100 květů. Optimální doba chemické ochrany je ošetření líhnoucích se housenic na základě sledování výskytu a vývoje vajíček, a to v době, kdy se alespoň u 50% vajíček objeví červené oči vyvíjejícího se zárodku.

První výskyt imag **zobonosky jablečné (*Caenorhinnus aequatus*)** na květech byl zjištěn na okrese Uherské Hradiště (Buchlovice, 19.4.).

Monitoring výskytu se provádí sklepáváním od konce květu ve 2-týdenních intervalech po dobu jednoho měsíce.

Práh škodlivosti je více jak 5 brouků na 100 sklepů. Při překročení prahu škodlivosti je nutné 1.ošetření před květem (spolu s ošetřením proti dospělcům pilatky jablečné) a 2.ošetření po odkvětu (spolu s ošetřením proti larvám pilatky jablečné). Pokud je překročen práh škodlivosti po odkvětu, postačuje 1 larvicidní ošetření proti pilatce jablečné.

HRUŠEŇ (RF 56- 65 BBCH)

Lokálně střední až silný výskyt poškození listů **hálčivcem hrušňovým (*Epitrimerus pyri*)** byl zaznamenán na okrese Břeclav (Valtice, 21.4.).

Lokálně střední výskyt nymf **mery skvrnitě (*Cacopsylla pyri*)** na větvích byl zjištěn v okrese Břeclav (Velké Němčice 21.4.).

Při výskytu 10 a více nymf na 100 květních pupenů nebo květních a listových růžic se doporučuje larvicidní ošetření.

Peckoviny

BROSKVOŇ (RF 65-67 BBCH)

První výskyt **kadeřavosti broskvoně (*Taphrina deformans*)** na listech byl zaznamenán v okresech Znojmo (Bohutice, 18.4.), Břeclav (Valtice 21.4.).

MERUŇKA (RF 65-72)

První výskyt příznaků **moniliové spály (*Monilinia laxa*)** na květech a letorostech byl objeven v okresech Břeclav (Mikulov, Valtice, Velké Pavlovice, Hustopeče, 18.4.), Znojmo (Bohutice, 18.4.).

První výskyt housenek **píd'alky podzimní (*Operophtera brumata*)** byl zjištěn na okrese Znojmo (Bohutice, 20.4.).

SLIVOŇ (RF 65-67 BBCH)

První výskyt larev **mšice slíkové (*Brachycaudus helichrysi*)** na listech byl zjištěn v okrese Uherské Hradiště (Nedakonice, 19.4.).

První výskyt dospělců **pilatky žluté (*Hoplocampa flava*)** a **pilatky švestkové (*Hoplocampa minuta*)** na bílých lepových deskách byl zjištěn v okrese Znojmo (Hrádek, 18.4.).

První výskyt vajíček **pilatky žluté (*Hoplocampa flava*)** a **pilatky švestkové (*Hoplocampa minuta*)** byl zjištěn v okrese Břeclav (Němčičky, 19.4.).

Ošetření proti dospělcům se zahájí bezprostředně po zjištění prvního výskytu imag na lepových deskách. Další možností je ošetření líhnoucích se housenic na základě sledování výskytu a vývoje vajíček. Optimální doba pro začátek aplikace nastává v době, kdy se alespoň u 50% vajíček objeví červené oči vyvíjejícího se zárodku. Tomuto stadiu přibližně odpovídá i teplotní suma SET (h)=1900°C měřená od začátku kalendářního roku.

První výskyt imag **obaleče švestkového (*Cydia funebrana*)** ve feromonovém lapači byl zjištěn v okrese Břeclav (Němčičky, 22.4.).

RÉVA VINNÁ (RF 07-11)

První výskyt dospělců **obaleče mramorovaného (*Lobesia botrana*)** a **obalečika jednopásého (*Eupoecilia ambiguella*)** ve feromonovém lapači byl zjištěn na okrese Znojmo (Tasovice, 20.4.).

První výskyt housenek **různonožce trnkového (*Peribatodes rhomboidarius*)** na pupenech byl objeven v okrese Znojmo (Hrádek, 18.4.).

OKRASNÉ DŘEVINY

BRSLÉN

Základy křídel u **mšice makové (*Aphis fabae*)** byly zjištěny v okrese Břeclav (Kostice, 21.4.).

Za oblastní odbor Brno zpracovala: Ing. Eliška Kopřivová

